

1. Referentie

Referentie	Baeten, I. & Rosiers, J. (2003). Alcohol- en andere drugproblemen in de Bijzondere Jeugdzorg. <i>Tijdschrift voor Welzijnswerk</i> , 27, (250), 5-13.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Voorzieningen Bijzondere Jeugdzorg worden vaak geconfronteerd met jongeren met problemen door middelengebruik. Dit is niet nieuw en in vele gevallen gaan de voorzieningen er op een deskundige en creatieve manier mee om. Dit neemt niet weg dat de middelenproblematiek een moeilijk gegeven is en dat de voorzieningen vaak vragende partij zijn voor bijkomende ondersteuning. Om de noden op een systematische manier in kaart te brengen organiseerde VAD (Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen) een nodenbevraging in de sector Bijzondere Jeugdzorg. De bedoeling van de nodenbevraging was na te gaan welke ondersteuning VAD aan de sector Bijzondere Jeugdzorg kan bieden met betrekking tot de drugproblematiek en dit zowel op het vlak van preventie als van hulpverlening.

De nodenbevraging kende een grote respons en leverde heel wat bruikbare informatie op. In dit artikel wordt er kort ingegaan op het opzet van de bevraging en de belangrijkste bevindingen, die de auteurs clusteren rond de thema's middelengebruik in de Bijzondere Jeugdzorg, drugbeleid, begeleiden en doorverwijzen, preventie en ouders. We ronden af met een reeks aanbevelingen, zowel voor VAD, het preventiewerk, de alcohol- en drughulpverlening, als voor de sector Bijzondere Jeugdzorg. Hopelijk kunnen deze aanbevelingen een nieuwe stap zijn naar een verbeterde samenwerking tussen al deze partners en naar een deskundige aanpak van drugsproblemen bij jongeren in de Bijzondere Jeugdzorg.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Welzijn
Trefwoord(en)	Alcohol, bijzondere jeugdzorg, drugs, hulpverlening, middelengebruik, preventie, verslaving

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Inge Baeten & Johan Rosiers. VAD Vanderlindenstraat 15 1030 Brussel Tel: 02/ 423 03 33 Fax: 02/ 423 03 34 vad@vad.be www.vad.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat zijn de noden van voorzieningen Bijzondere Jeugdzorg wat betreft jongeren en middelengebruik? Welke ondersteuning kan de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen aan de sector Bijzondere Jeugdzorg bieden met betrekking tot drugproblematiek, zowel op het vlak van preventie als hulpverlening?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Op basis van voorbereidende gesprekken met medewerkers uit de Bijzondere Jeugdzorg werd een gestandaardiseerde vragenlijst uitgewerkt waarin rechtstreeks en onrechtstreeks werd gepeild naar de nood aan ondersteuning van de sector Bijzondere Jeugdzorg met betrekking tot middelengebruik. De vragenlijst bestond uit vier delen met zowel open als gesloten vragen. De onderzoekers verstuurden 390 vragenlijsten naar alle voorzieningen/afdelingen Bijzondere Jeugdzorg.
Onderzochte groep	De onderzoekers ontvingen 178 van de 390 vragenlijsten ingevuld terug. Dit is een respons van 45.6%. Alle werksoorten van Bijzondere Jeugdzorg werden aangeschreven. Meer concreet ging het hier om Begeleidingstehuizen, dagcentra, thuisbegeleidingsdiensten, onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra, diensten begeleid wonen, diensten voor pleegzorg en gezinstehuizen. De verdeling van de respondenten over de werksoorten volgt grosso modo de reële verdeling van de werksoorten.
Bereik	/

7. Resultaten

	Vooraf met drugs worden de voorzieningen Bijzondere Jeugdzorg geconfronteerd, gevold door alcohol, medicatie en in mindere mate gokken. De overgrote meerderheid meent dat het middelengebruik bij de jongeren die zij opvangen/begeleiden symptoomgedrag is voor een onderliggende problematiek. De meerderheid van de respondenten vermeldt dat er in de voorziening afspraken zijn over wat kan en niet kan op het vlak van middelengebruik, al zijn er vaak moeilijkheden wat betreft de toepassing van deze afspraken. De helft van de respondenten zegt dat ze zelf de begeleiding van drugproblemen bij jongeren opnemen als het om beperkt, niet-problematisch gebruik gaat; eveneens de helft van de respondenten zegt dat ze doorverwijzen naar externe hulpverlening als het om problematisch gebruik gaat. De samenwerking met deze externe hulpverlening verloopt niet altijd even vlot. Aan preventie wordt er niet veel gedaan, zij het dan door het creëren van een goede, open band tussen de jongeren en de begeleiders. De meerderheid van de respondenten legt een duidelijk verband tussen middelengebruik van de jongeren en middelengebruik van de ouders. Uit de resultaten zijn heel wat ideeën te putten voor VAD zelf, voor het preventiewerk, de alcohol- en drughulpverlening en de sector Bijzondere Jeugdzorg, die kunnen leiden tot een verbeterde samenwerking tussen al deze partners en een deskundige aanpak van drugproblemen bij jongeren in de Bijzondere Jeugdzorg. VAD hoopt met een aantal nieuwe initiatieven tegemoet te kunnen komen aan de noden die de Bijzondere Jeugdzorg formuleerde in deze bevraging.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

Alcohol- en andere drugproblemen in de Bijzondere Jeugdzorg: ongetwijfeld wordt elke voorziening er in meer of mindere mate mee geconfronteerd. Vaak gaan de voorzieningen er op een deskundige en creatieve manier mee om: er zijn vaak regels omtrent wat kan en wat niet en bij een ernstige problematiek wordt er doorverwezen naar externe hulpverlening. Ook het creëren van een goede band tussen jongere en begeleider zorgt voor een open sfeer waarin deze thema's aan bod kunnen komen.

Dit neemt niet weg dat bijkomende ondersteuning vaak welkom is. Om deze nood aan ondersteuning op een systematische manier in kaart te brengen, voerde VAD een schriftelijke nodenbevraging uit. Hieruit blijkt dat de helft van de respondenten zegt dat ze zelf de begeleiding van drugproblemen bij jongeren opnemen als het om beperkt, niet-problematisch gebruik gaat; eveneens de helft van de respondenten zegt dat ze doorverwijzen naar externe hulpverlening als het om problematisch gebruik gaat. De samenwerking met deze externe hulpverlening

verloopt niet altijd even vlot. Aan preventie wordt er niet veel gedaan, zij het dan door het creëren van een goede, open band tussen de jongeren en de begeleiders.

Uit de resultaten van deze bevraging zijn heel wat ideeën te putten voor VAD zelf, voor het preventiewerk, de alcohol- en drughulpverlening en de sector Bijzondere Jeugdzorg, die kunnen leiden tot een verbeterde samenwerking tussen al deze partners en een deskundige aanpak van drugproblemen bij jongeren in de Bijzondere Jeugdzorg.